Ar pascha wisuschehliga augsta Keisara wehlescchanu.

Maksa ar peesuhtischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 75 kap.
bez Peelikuma: par gadu 2 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 40 „
bez Peelikuma: par ½ gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 90 „
bez Peelikuma: par ¼ gadu — „ 70 „

Maksa bez peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bez Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bez Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 50 „
bez Peelikuma: par ¼ gadu — „ 30 „

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek isdots sestdeenâm no plkst. 8 sahkot.

Maksa par sludinaschanu:
par weenas slejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda eenem, maksa 8 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigâ, Ernst Plates grahmatu- un bilschu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Petera basnizas.

36. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

№ 19. Sestdeen, 11. majâ. 1891.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un **sludinajumus** nodot **Rigâ, manâ drukatawâ un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ pee Petera basnizas.** Bez tam Mahjas Weesi war wehl pastellet bez daudz peenemschanas weetâm Peterburgas un Jelgawas Ahrrigâ, wehl zitâs pilsehtâs, kâ: **Jehsis:** B. Peterson un Grahwel kgu pahrdotawâs; **Walkâ:** M. Rudolff un Paulin kgu grahmatu pahrdotawâs; **Walmeerâ:** E. G. Trey un dehla kgu grahm. pahrdotawâ; **Nujenê:** J. Alksne kga grahm. pahrdotawâ; **Laudonâ:** pee grahm. sehjeja Karl Gruhsin kga; **Jannjelgawâ:** A. Schwabe kga grahm. pahrdotawâ; **Jelgawâ:** Besthorn kga grahm. pahrdotawâ, Pils eelâ; H. Allunan un Jaeger kgu grahm. pahrdotawâs; **Bauskâ:** Beckmann kga grahm. pahrdotawâ; **Kuldigâ:** Besthorn kga grahmatu pahrdotawâ; **Talsôs:** H. Tow kga grahmatu pahrdotawâ un bibliotekâ un Wolontschewski kga grahmatu pahrdotawâ. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apstellet pee saweem zeen. draudses mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skrihwereem, kurus mihli luhdsu, tahdas apstelleschanas laipni peenemt.

Par reibinoscheem dsehreeneem un tabaku.

V.

Swarigakâ leeta, kas tabakai dod preekschroku pret ziteem reibinoscheem lihdsekleem, — ne-eewehrojot ahtrumu, ar kahdu ta apreibina, kâ ari domajot, ka naw kaitiga — pastahw tanî apstakli, ka ta weegli leetojama un katram pee-ejama ik kurâ brihdî. Tâ, peem. leetojot opijumu, reibinoschus dsehreenus u. t. t. rodas arweenu daschadi kawekli, ka tos newar wis ik kuru katru brihdi leetot, kad tik eegribas, kamêr tabaka un pihpe jeb papirosi katrâ brihdî war buht pee rokas. Kamêr reibinoschu dsehreenu un opijuma leetotajeem tahdôs brihschôs, kad wini nahk skaidrâ prahtâ, bet tuhlit naw reibinoschee lihdsekli no jauna pee-ejami, ir isdewigs brihdis, modinat sewi reebumu pret scho netikumu un eeskatit breesmas, kurâs zaur to eestiguschi, tamêr tabakas leetotajs ne-eeskata nemaz par pretigu jeb par kahdu noseegumu, katrâ brihdî no jauna ussmehket pihpi jeb papirosu un tâ atkal smadsenes apdulinat.

Tabaka ari wehl tanî sinâ teek eeskatita pahraka par ziteem reibinoscheem lihdsekleem, ka wina muhsu smadsenes spehj apreibinat kurâ katrâ nepatihkamâ dsihwes atgadijumâ. Ja, peemehram, juhs gribetu ko darit, paschi it labi sinadami, ka to neklahtos darit, tad issmehkejat tik pihpi jeb papirosu, apreibinajat sawu domaschanas spehju tahdâ mehrâ, zik daudz tas israhdas par wajadsigu, lai padaritu to, ko newajadsetu darit un juhs buhsat pehz tam atkal tik pat jautri un duhschigi, kâ eepreeksch, juhs warat runat un domat tikpat skaidri kâ arween, kamêr no ziteem reibinoscheem lihdsekleem to wis newar teikt. Peenemsim, juhs koti sahpigi sajustu, ka padarijuschi kaut kahdu noseegumu, no kura wajadsetu atturetees. Issmehkejat pihpi jeb papirosu — un grausoschais tahrps pee juhsu sirdsapsinas ahtri ween issudis lihdz ar tabakas duhmeem gaisâ; pehz tam juhs waresat nodarbotees gar ziteem darbeem un aismirst to, kas juhsu sirdi tik koti apgruhtinaja.

Bet ja smalki eewehrosim wisus atgadijumus, kurôs smehketaji meklê patwehrumu pee tabakas — newis, lai apmeerinatu eeradumu jeb ari lai paihsinatu laiku, bet kad to isleeto kâ lihdsekli, lai apklusinatu sirdsapsinas balsi, kas pahrmet par sinameem noseegumeem, kuri waj nu jaw padariti jeb wehl tik nodomati, — waj tad mehs uz reis it skaidri neissinasim sawstarpejo sakaru starp kauschu dsihwes eerascham un winu breesmigo kahrumu pehz smehkeschanas?

Kad masi sehni sahk smehket? Gandrîz pastahwigi tad, kad wini saudê jaunibas newainibu. Kadêl laudis, kas padewuschees smehkeschanai, scho eeradumu war atstât tanî azumirkli, tiklîdz wini sasneedz augstaku tiklibas stahwokli, kamêr ziti atkal padodas no jauna smehkeschanai, tiklîdz wini eekrit panihkuschu, netiklu zilweku sabeedribâ? Kadêl gandrîz wisi kahrschu spehlmani ir smehketaji? Kadêl starp seeweescheem, kas dsihwo tikli un nesmahdejoschi, atrod tik maz smehketaju? Kadêl netiklas seeweetes, bez isnehmuma, wisas ir smehketajas? Saprotams, ka schajôs atgadijumôs eeradums ari spehle leelu lomu, ko newajaga aismirst, bet, ja ari scho eewehrojam, mums tomêr jaatsist, ka pee wisa ta atrodas kaut kahds nenoleedsams sakars starp smehkeschanu un starp wajadsibu, sawu sirdsapsinu apdulinat un ka smehkejot bez schaubischanâs to ari panâk.

Kahdâ mehrâ smehkeschana spehj sirdsapsinas balsi padarit mehmu? Naw wajadsigs, ka meklejam peerahdijumus scham jautajumam weenigi starp noseedzneekeem jeb tahdeem zilwekeem, kuri teek moziti no laumas sirdsapsinas; pilnigi peeteekoschi, ja wehrigi apluhkojam ikdeenischkiga — war pat teikt — katra smehketaja darbibas kahrtibu. Katrs smehketajs, nododamees sawai kaislibai, ne-eewehro, jeb ar waru nomâz sinamus wispirmos sadsihwes likumus, kamêr winsch pats no ziteem gan prasa, ka tee teek eewehroti un kurus winsch pats eewehro wisôs zitôs atgadijumôs, kad sawu sirdsapsinu naw tabakas duhmeem apreibinajis.

Katrs kaut zik isglihtots zilweks muhsu sabeedrigâ dsihwê turês par nepeeklahjigu, beskaunibu, ja kahds ispostis wisu zitu saweesibas lozekku meeru un omulibu weenigi tadêl, lai sew zaur to padarytu kahdu preeku, un wismasak wehl kaitês winu weselibai. Neweens nepeelaidis istabu pilnu ar uhdeni, kurâ sehsch laudis, tâpat ari nekleegs un neswilps schinî istabâ; katrs sargasees, tihschâ prahtâ tanî eelaist aukstu jeb karstu gaisu jeb nelabu smaku, wahrdu sakot, katrs kaut zik isglihtots zilweks sargasees darit kaut ko, kas ziteem buhtu par nepatikschanu, jeb pat wineem kaitetu. Turpretim no tuhkstoscheem smehketajeem neweens neapdomasees, istabu peelaist pilnu reebigeem tabakas duhmeem, kuras gaisu ee-elpo ari seeweetes un behrni, kas nemaz nesmehke.

Ja ari smehketajs daschreiz sabeedribâ, pirms papirosu aissmehke, atwainojas, teikdams: „Luhdsu, waj atkauts smehket?" tad tomêr katrs it labi sina, ka smehketajs droschi sagaida, lai winam atbild, ka ir atkauts un buhs „patihkami". War gan eedomatees, kâ tahdam buhs ap duhschu, kas naw smehketajs, ee-elpot tik reebigus duhmus, kas kriht uz ehdeeneem un dsehreeneem un uz katru weetinu un leetinu istabâ. Ja ari peeauguschee ar teem drihzaki apradinajas, tad tomêr to newar wis sazit no behrneem, no kureem neweens ne domat nedomâ prasit jeb isluhgtees atkauju. Un tomêr zitadi koti zeeniti un schehlsirdigi zilweki ne azumirkli neapdomajas, masu istabinu daudzreiz pildit tabakas duhmeem un tâ ee-elpojamo gaisu sagiftet, kas it sewischki kaitigs ee-elpot maseem behrnineem. Un pee wisa ta sche zilweki nejût ne masakos sirdsapsinas pahrmetumus!

Tabakas draugi mehdz teikt, ka smehkeschana pawairojot zilweka domu spehju un tâ tad it sewischki esot nepeezeeschami wajadziga tahdeem zilwekeem, kuri nodarbojas galwas darbeem. Tomêr leetu smalkaki apluhkojot israhdas, ka ta ir tik weenkahrscha maldischanâs.

Zilweks, kas strahdâ, katrreiz juht sewi diwadas ihpaschibas: weena, kas dsenas pehz darba, otra atkal dod spreedumu par padarito darbu. Jo stingraki kahds zilweks spreesch par saweem darbeem, jo gausaki un apdomigaki darbs tiks padarits un atkal otradi. Ja muhsu darbu teesnesis tiks apreibinats tabakas duhmeem jeb ziteem reibinoscheem dsehreeneem, tad mehs gan wairak pastrahdasim, bet darbs to teesu buhs semakas wehrtibas.

„Ja es nesmehkeju, tad es newaru strahdat; es newaru sawas domas kahrtigi usrakstit uz papira un pat, ja es jaw eesahku strahdat, tomêr nesmehkejis newaru darbu turpinat," tâ daudzreiz dzird sakam.

No eekschzemes.

a) **Waldibas leetas.**

Rigas apgabalteesas presidents, ihstens walstspadomneeks Maksimowitschs atwalinats uz 2 nedelam uz ahrzemem, sahkot no 12. maja.

Wez-Gulbenes paliga telegrafstazijâ eetaisita pilniga pasta un telegrafa nodala.

Ahnes-Memeles, Krusas, Schenbergas un Kirkawas pagasti, Bauskas aprinkî, saweenoti par weenu, to nosauzot par Schenbergas pagastu.

Uz Leepaju nobraukschot drihzumâ juhrleetu ministris, apluhkot kara ostas buhwes darbus.

Leepajas-Rommu dzelzszelsch pahrgahjis Krona ihpaschumâ. Wiss lihdschinejais personals palikschot deenestâ lihdz 1892. gada pirmam janwarim. Augstako eerednu pahrleezigi leelâs algas eewehrojami pamasinatas. 1892. gada 1. janwarî leelakâ direktoru dala atstahschot weetas. Dzelszzelu waldes pahrzelschanas jautajums wehl neizspreests.

Zeetumu wirswaldes preekschneeks, slepenpadomneeks Galkin-Wrasskis uzsahzis zekojumu amata darischanâs, pawadits no wirswaldes inspektora. Zekojumu turpinaschot lihdz julija mehnescha widum uz schahdam weetam: uz Tambowu, Saratowu, Samaru, Ufu, Slatoustu, Troizku, Petropawlowsku, Omsku, Kainsku, Tomsku, Tobolsku, Tjumeni, Jekaterinburgu un tad zaur Pernawu atpakaļ uz Peterburgu.

Militar-medizinaldepartaments nolehmis, ari tahs personas, kuras uz krona rehkinumu studejuschas medizinu, turpmak usnemt militar-medizinas deenastâ, ja teem naw zitur weetas.

Dzelszzelu brauzeeni lihdz schim tika apkurinati tikai no 1. oktobra lihdz 1. majam. Turpmak, uz zelu ministra pawehli, dzelszzelu brauzeeni jaapkurina pehz wajadzibas.

b) **Original-sinojumi.**

No Nurmuischeem. 5. majâ ap pulksten 11 wakarâ, izzehlâs ugunsgrehks schejeenes L. Rumpju mahjâs, pee kam nodega sem weena jumta atrodoschee diwi schkuhni un rija; ari tanis atrodoschâ sirgkukamâ maschina krita ugunim par laupijumu. Uguns zehlons wehl naw izdibinats. — Kâ dzird, tad schejeenes Dischajôs 3 klehtis uzlaustas un drehbes un ehdamas leetas izsagtas. —rg.

Daschadi raksti.

Wina Keisariskas Augstibas Zesarewitscha Leelkunasa Tronamantneeka zekojums uz austrumeem.

IV.

Atene, Pireja.

(Iz „Waldibas Westneschа".)

Wina Augstibas nometne, kâ jaw minets, atradâs kehnina pilî. Pils deesgan leela ehka iz Pentelijas marmora. Schihs ehkas pamata akmens likts (1834) tajâ laikâ, kur jaunâs kehninawalsts residenze tapa pahrwesta uz Ateni. Pils fasade stahw uz Konstituzijas pusi; ehkas deenwidus puse izgresnota krahschnu jonisku stabu gangi, no kureenes jauks isskats uz salo kehnischkigo dahrzu, kursch izplehschas gar pils abejam pusem.

Zaur bijuschâs kehnineenes Amalijas puhlem tukznescham lihdzigais plazis pahrwehrsts par krahschnu salumu weetu, kamdêl ari pehz winas wahrda nosaukta eela, kura wed no pils gar dahrzu, Kreewu un Angtu basnizu un Adriana wahrteem. Atene pate, tiklab kâ winas apkahrtne, koti nabaga sakumeem, kamdêl tad ari schis dahrzs isskatas sewischki gauscham glihts un jauks.

No schejeenes ari koschs isskats uz Pirejas juhras lihzi, uz Akropolis un uz jauno pilsehtu, kas izauguse iz deesgan nabadzigas pilsehtinas sawâ pusgadsimtena laikmetâ par deesgan bagatu residenzi ar 120 tuhkstoscheem eedzihwotaju. Pils kwartals kopus ar kahdu neleelu skaitu priwatu ehku, kuras top atschkirtas no kehnina dahrza zaur tâ saukto Irod-Attikas eelu, izstaisa Jaunas-Atenes deenwidus wakara stuhri. Atenes eelas nosauktas pa leelakai daļai tahdeem wahrdeem, kuri modina wehsturiskas atminas.

Iz senlaiku buhwes atleekam greesch sewischku wehribu uz sewi astonstuhrainais Wehju tornis, atlikuschâs seenu daļas iz Waleriana laikeem, Adriana wahrtu atlikumi un Lisikrata (arkonta) peemineklis. Lords Bairons eerihkoja pehdejâ uz kahdu laiku sew darba kabineti. Pee wehl wezakam buhwen, salihdzinajot ar jaw minetam wezlaiku ehkam, peeskaitama kahda basnizina, kura usbuhweta iz paganu laikôs zelta templa un atrodas blakus jaunusbuhwetai katedralei. Atenes eelâ greesch wehribu uz sewi wezlaiku Kapnikoreja basniza (preti Atenes eelai) ar Deewmahtes basnizu. „Kreewu basniza" buhweta VIII. gadu simtenî. Top peenemts, ka scho buhwi dibinajusi Atenes Bizantinijas keisarene Irina. Schim brihscham basniza islabota zaur muhsu waldibu un ir weena iz krahschnakajam buhwem Atenê. Deewkalposchana schinî basnizâ top tureta Kreewu walodâ, ko izdara muhsu wehstneezibas arkimandrits. Schahs basnizas krahschnums un kreetnais Kreewu dzeedataju koris sapulzina tajâ arweenu leelu pulku deewluhdzeju.

4. nowembrî schajâ basnizâ noklausijâs deewkalposchanu Zesarewitschs ar kehnineeni un Leelkunaseem Georgi Aleksandrowitschu un Pawelu Aleksandrowitschu.

Pa deenwidus wakareem no Akropolis, zelu, kursch wed uz dzelszzeka staziju, eerobescho tukznescham lihdzigi masi kalnaji, bet kuri jo bagatigi wehsturiskam atminam. Teitan atrodas Sokrata apakschzemes zeetums, Kimona kaps, Atenes slawenais areopags, Pniks — weeta, kur daudzkârt tapa noturetas tautas sapulzes, Nimfu kalns un beidzot Teseja templis. Pehdejâ ehka, izgresnota trihsdesmit tschetreem doriskeem stabeem, zaur sawu ahrejo glihtumu dara burwisku eespaidu. Sinams, ka laika zobs grausis ari pee schi buhwes darba, bet tomêr tas palizis wislabaki usturejees iz wiseem Greeku buhwes mahkslas peemineklem. Kristigai tizibai izplatotees Tesis tempelî tapa eerihkota pareizticibas deewkalposchana, kas naw tapusi trauzeta ari par Turku waldischanas laikmetu.

Schimbrihscham Tesions pahrwêrsts masâ muzejâ.

Netahlu no dzelszzeka stazijas, Keramika rajonâ, t. i. wezo podneeku apgabalâ tapa izdaritas ap astoto gadu desmitu, eewehrojamas izrakschanas, zaur ko tapa atklahta tagadnes pazaulei wesela kapsehta ar daudz kapu weetam un peemineklem. Semes kahrta, kas apklahjusi gadu simtenus ilgi wezo Ateneeschu kapus, kâ domats top, radusês zaur azinskahrigo Sullisu, kursch ar zobeni un uguni rokâ, zaur Attiku eedams, pahrklahjis pilsehtas eelas ar azinim un lihkus pawehlejis nest uz kapeem un apbêrt ar smiltim. Keramika mironu kambars ar weselu rindu kapu weetu peemineklem peeder, bez schaubischanâs, pee wisu eewehrojamakam Greeku residenzes arkeologiskam retleetam.

Atenes arkeologiskâ beedriba ari deesgan nodarbojas ar wezlaiku atleeku krahschanu. Pasihstamais arkelogs Schlimans daudz pakalpojis Greeku muzejai. Sem schi nepeekuhstoschâ pehtneeka wadibas Peloponnesâ tapa izdaritas koti eewehrojamas izrakschanas, kur tapa atrasts bagats krahjums wezlaiku selta un sudraba rotas leetu: daschadas wahzes, lampas un ziti rihki.

Greekija modinajusi tik leelu intresi, ka Wahzija un Franzija Atenê ustur pastahwoschas mahzitu wihru eestahdes: Wahzijas arkeologisko institutu un Franzijas ateneeschu skolu, kuru lozekli nodarbojas ar wezâs Hellas izpehtischanu un izrahdijuschees kâ zentigi lihdzstrahdneeki Greekijas waldibai pee pehtischanas darbeem un wezlaiku atleeku izlaboschanam. Ari Angli un Amerikaneeschi dibina sawas eestahdes Atenê.

Par Zesarewitscha ustureschanâs laiku Atenê plosijâs stipri wehji un atweda daudz leetus un negaisa. Schis negaiss padarija zekojumu uz Morejas rihtu pusi, Argos apkahrtni, Naupliju un Mikeni pawisam ne-eespehjamu — tâ, ka weetas, kur bija notikuschi eewehrojami izrakumi, wajadzeja atstât neapluhkotas un pat Atene pa daļai palika neapskatita.

Schaurais zimenes aploks, kas bija nodibinajees kehnina pilî, Atenes apzerejumi, balles un weesibas — wiss tas, kopus sanemot, padarija laiku ihsu un bez ka daudz ko sajuta, nedeļa bija jaw aistezejuse un tahlak zekoschanas brihdis atradâs pee durwim.

6. nowembrî Leelkunass Pawels Aleksandrowitschs ar sawu Augsto Laulatu draudzeni, uzsahka sawu zekojumu par Jaun-Korinti, Brindisi un Triesti atpakaļ uz Kreewiju. Otras deenas rihtâ Zesarewitschs Tronmantneeks ar sawu Augsto brahli un kehnineeni Olgu Konstantinownu dewâs iz residenzes uz Pireju.

Kara kugi apzeemo daschkârt Pirejas ostu. Muhsu Widus juhras eskadre wisu labaki peemit schajâ ostâ, nekâ zitâs — brihscheem kugi usturas teitan ilgaku laiku, kur tos jo laipni sanem kehnina zimene, kuru saista radneezibas saites ar Kreewijas walsti.

Ka sweschi kugi teitan peemituschi, to atgahdina, jebschu gan sehrigâ weidâ, sweschо kugneeku kapsehta.

Ari muhsu kugu laudis atstahjuschi teitan tahdas sehrigas peeminas. Zaur Hellenu kehnineenes gahdibu tagad nodibinata jauna kapsehta preeksch sweschatnê miruscheem. 7. nowembrî arkimandrits un kugu garidzneeki teitan notureja dwehseles aizluhgschanu. Pee dwehseles aizluhgschanas par sweschatnê miruscheem izrunneekeem, peedalijâs ari kehnineene un Leeknasi. Pehz nobeigtas deewkalposchanas Augstee Kungi de-

c) **Baltijas notikumi.**

Widsemes muischneezibai, kà ari teesu cestahdem un Rigas eedsihwotajeem, kà „W. W." lasams, uf wispadewigako juhtu issazijumu Winu Majestatem Keisaram un Keisareenei dehl 29. maja notikuma, Winu Keisariskàs Majestates issazijuschas par to sirsnigas pateizibas.

Widsemes ewang.-lut. konsistorijai schagada pawasara juridika sahksees 14. majâ.

Skrihwerê, kà „B." sino, pee lopeem parahdijusès sawada lipiga sehrga. Lopeem eemetotees uf mehles un zitur mutê tulsnas, kuras ustruhkstot. Aiz jehlas mutes lopi warot peenemt weenigi schkidru baribu, miltus uhdenî issauktus. Sehrga ne-esot nahwiga.

Odseneeschi, kà „B." sino, nodomajuschi dibinat krahj- un aisdewu kasi. Sche plosotees wehdera gula.

Par Pinku muischas meschkungu eewehlets E. Pink kgs.

Bikseres pagasta sawstarpejas ugunsapdroschinaschanas beedribas statuti apstiprinati no eekschleetu ministra 21. martâ sch. g.

Par Skujenes draudses mahzitaju esot eewehlets, kà „B. W." sino, diwisijas mahzitajs Irkutskâ W. Kaspars.

No Schlukuma „B. W." sino, ka pirmòs Leeldeenu swehtkòs Wahrdawu mahju saimneeka dehls Karlis Wahrdaws ar kahdu radineeku Rutku, no Paulina kroga mahjâ eedami, kreetni sadsehruschees buhdami, zelâ apguluschees. Otrâ rihtâ Rutkis, pamodees, neatradis wairs sawa beedra, kas esot pasudis bes pehdam. Waj sche notikuse slepkawiba, paschslepkawiba, jeb waj nelaimigais dsehrumâ eegahjis tuwejâ Alukšnes esarâ, to ihsti newarot sinat.

Laudonâ par mahzitaju esot eewehlets Leeseres mahzitajs — Awota kgs.

Kursemes gubernatora kungs 1. majâ nosuhtijis Wina Keisariskai Augstibai Leelknasam Tronamantneekam juhtu isteikumu wisu walschu un kahrtu wahrdâ, uf kam dabujis is Kiotas sekoscho telegramu: „Wiseem sirsnigi pateizos par isteiktàm juhtam. Nikolajs."

Jelgawas Latw. beedriba 28. aprilî nolehmuse wasaras ehkas telpâs eerihkot skatuwi, kuram noluhkam atwehleti 1000 rbl.

Jelgawas dseedaschanas beedriba „Lira", kà „T." sino, 2. junijâ sch. g. isbraukschot sakumòs uf — Koknesi. No Jelgawas lihds Rigai un ari no Rigas lihds Koknesei braukschot ar ekstra brauzeenu.

Jelgawas Latw. teatra komisija, kà sawâ laikâ sinots, issolija 100 rbl. leelu goda algu par labako lugu, kas noderetu 30. augusta israhdei. Eesuhtischanas terminsch notezeja 1. majâ. Pawisam, kà „T." sino, esot eesuhtitas kahdas 8 lugas. Wehlak dabus sinat, kura no tahm ispelnijusès godalgu.

Uf 30. augusta swehtkeem Jelgawâ, kà „T." sino, wehl peeteikuschees: Beresinska un Lihwes-Behrsneeku musikas kori. Lihds schim peeteikuschees 12 musikas kori un daschi diletanti. 8. majâ puhteju koreem tapis issuhtits otrs musikas gabalu suhtijums, kà ari wehlak peeteikuschamees stihgu koreem. Pirmee kopmehginajumi buhschot Jelgawas Latweeschu beedribas telpâs: puhteju kapelei 5. un stihgu orkestrim 6. junijâ, plkst. 10 no rihta, profesora Jurjanu Andreja kga wadibâ.

Bauskâ par pilsehtas galwas weetneeku apstiprinats aprinku ahrsts Bihlers.

Mahzito Igaunu beedribas pehdejâ sapulzê Terbatâ profesors Dr. R. Haufmans runajis par saweem panahkumeem pehtot kapu kalnu israkumus Krimuldas, Siguldas un Alaschu apgabalôs. Krimuldas kapôs winsch atradis kahdu senatneju kapu, kur lihkis bijis sadedsinats. Siguldas dalâ rokot atrasti 2 kapôs sunu kauli.

„Kustonu draugs" (Другъ животныхъ) sauzas kahds jauns laikraksts, kas nupat sawu gaitu sahzis un teek isdots Rewelê, Kreewu walodâ. Laikraksts isnahk katru mehnesi reis un maksâ 1 rbl. gadâ. Pirmais numurs, kas mums peesuhtits, pasneedz leetderigus rakstus par to, kà jakopj un jaaudsina sirgi, suni, lopi, aitas, zuhkas, bites, mahjputni u. t. t. Nowehlam jaunajam laikrakstam labas sekmes!

d) **No zitàm Kreewijas pusem.**

Par Keisariskàs Augstibas Leelknasa Tronamantneeka zelojumu peenahkuschas pa telegrafu schahdas sinas:

Jokohomâ, 6. majâ. 11. maja (j. st.) rihtâ Keisariskà Augstiba leelknass Tronamantneeks ar Sawu pawadonibu aisbrauza no Kiota uf Otsu pilsehtu. Pehz tam, kad pee gubernatora bij brokastis eebauditas, Keisariskà Augstiba dewàs uf Biwas esaru. Gar zeku bija labs skaits polizistu nostahdits. Drihsi pehz nobraukschanas kahds no polizisteem ar pliku sobenu usbruka Keisariskai Augstibai un zirta Augstam Zelotajam ar sobenu par galwu. Zirteenu pa dalai attureja beesà zepure. Leelknass dabuja diwas bruhzes peerê. Noseedsneeks, azim redsot fanatikis, tika pagâsts gar semi un apzeetinats, pee kam winu eewainoja. Keisariskai Augstibai tudal pasneedza pirmo ahrsta palihdsibu. Kad leelknass Tronamantneeks bija drusku atpuhtees, Winsch tudal atgreesàs uf Kioto atpakal. — Otrâ rihtâ Keisarisko Augstibu apzeemoja Japanes keisars, kuram Winsch pasinoja, ka Winam uf Keisara Majestates pawehli tudal jaatgreeschas atpakal uf kuga „Pamjat Asowa". Scho wehsti Japanes keisars un wisi ziti sanehma ar noskumschanu. Kad Keisariskà Augstiba dewàs zelâ uf kugi, tad Japanes keisars Augsto Zelotaju pawadija lihds Kobei. Noschehloschana un ihgnuks par negehligo notikumu wisâ Japanê, pee augsteem un semeem, ir jo leeli. Dsirdot, ka leelknass Tronamantneeks atkal juhtotees wesals, Japaneeschi zerê, ka Augstais Zelotajs wehl apzeemos winu galwas pilsehtu Tokiju.

Maskawâ, 4. majâ. Nikolaja labd. beedribas preekschneeks bija suhtijis telegramu, uf kuru Keisariskà Augstiba Leelknass Tronamantneeks atbildejis: „Es pateizos par Juhsu issaziteem labwehlejumeem. Mans weselibas stahwoklis ahtri labojas.

Peterburgâ, 5. majâ. Pehz is Japanes dabutàm sinam israhdas, ka noseedsneeks, kas isdarijis attentatu uf Keisarisko Augstibu Leelknasu Tronamantneeku, esot weetigais eedsihwotajs Tuda, kas 8 gadus stahw polizijas deenestâ. Kad Keisariskà Augstiba ar Saweem pawadoneem nestawâ (nesamâ kulbâ) nonahza Otsu pilsehtâ, Tuda zirta ar sobenu uf galwu. Neskatotees uf Greeku printscha Georga spehzigo siteenu uf kaundara galwu, tas tomèr wehl reisi gahsàs uf Leelknasu, bet tika atgruhsts no Japaneescha, kas nestawu wadija; tanî paschâ brihdî kahdam zitam isdewàs pakrituscham noseedsneekam israut sobinu is rokam un to gruhti eewainot. Pehz pehdejàm sinam Keisariskàs Augstibas eewainojums jaw sadsijis. — „Graschdanins" dsirdejis, ka ministru komiteja nolehmuse, isluhgtees medalas dahwinaschanu Greeku prinzim Georgam par Kreewijai dahrgàs dsihwibas glahbschanu.

Tokio, 7. majâ. Japanes keisars (mikado) islaida rakstu, kurâ issaka sawu wisdsilako noskumschanu par usbrukumu Keisariskai Augstibai Leelknasam Tronamantneekam un pawehl, lai kaundari uf ahtrako nosoda, ka lai draudsigâ un sirsnigâ satiksme ar Kreewiju buhtu apdroschinata pret katru trauzejumu.

Peterburgâ, 7. majâ. „Pamjat Asowa" ar Keisarisko Augstibu Leelknasu Tronamantneeku wakar aisbrauza uf Wladiwostoku. No ta redsams, ka Keisariskà Augstiba, paldees Deewam, atkal pilnigi isweselojees, tà ka drihsumâ peedsihwosim preeku, redsedami muhsu mihkoto Zesarewitschu atkal tehwijâ.

Peterburgâ, 1. majâ. Muischneeku agrarbankas premiju biletu treschâ islosejumâ winnesti à 500 rbl. krita uf schahdàm biletem:

Ser.	Nr.	Ser.	Nr.	Ser.	Nr.	Ser.	Nr.	Ser.	Nr.
67	7	3198	47	6918	38	9975	41	13100	11
142	26	3302	31	6949	15	10058	10	13217	47
190	39	3531	31	6976	20	10073	43	13225	32
261	49	3579	50	7032	5	10097	11	13232	35
270	10	3640	19	7049	44	10123	6	13249	35
280	26	3642	33	7098	37	10419	13	13319	4
393	20	3755	31	7134	8	10469	34	13354	18
444	32	3801	42	7292	45	10470	30	13383	7
503	43	3969	12	7323	44	10635	42	13385	12
534	13	4038	2	7391	16	10656	1	13387	32
599	34	4045	18	7397	5	10735	7	13408	40
696	35	4050	34	7477	6	10747	47	13412	12
711	27	4082	27	7496	8	10760	13	13459	37
716	23	4188	11	7582	7	10770	28	13469	33
810	43	4449	42	7646	15	10791	32	13671	50
861	43	4508	32	7649	7	10796	21	13673	28
863	42	4558	45	7892	37	10875	29	13699	29
945	44	4638	28	7895	15	11040	35	13717	28
966	9	4665	15	8072	26	11057	11	13877	48
994	15	4799	44	8106	18	11117	29	13991	38
1008	29	4806	5	8107	7	11176	22	14004	6
1165	14	4806	38	8216	31	11238	50	14015	34
1220	22	4818	39	8220	43	11425	21	14034	45
1385	26	4888	43	8402	5	11543	5	14204	35
1433	7	4901	10	8411	2	11584	48	14218	28
1435	3	4959	37	8427	17	11650	6	14234	29
1460	4	5243	30	8494	36	11655	14	14289	9
1489	26	5263	20	8549	20	11657	35	14396	25
1494	20	5359	45	8659	36	11667	27	14558	44
1495	19	5429	5	8842	10	11687	43	14595	35
1511	2	5533	15	8847	13	11736	13	14609	7
1557	35	5571	2	8851	44	11767	42	14696	48
1599	18	5670	19	8890	22	11784	35	14762	13
1627	36	5670	38	8958	46	11787	20	14874	17
1684	50	5685	7	9015	35	11798	26	14916	45
1789	40	5688	47	9029	32	11824	34	15221	22
1795	37	5737	22	9042	40	12121	39	15239	20
1885	27	5821	12	9123	36	12131	36	15299	28
1960	40	5903	22	9130	18	12331	2	15371	3
2025	44	6011	43	9140	37	12343	21	15490	28
2054	9	6051	38	9190	50	12367	44	15492	35
2132	34	6097	26	9310	23	12388	18	15607	7
2242	45	6131	6	9385	15	12443	30	15681	24
2273	33	6420	15	9401	7	12598	13	15726	35
2328	25	6482	44	9410	44	12700	40	15786	7
2399	23	6485	30	9412	13	12728	7	15876	26
2490	43	6545	49	9494	16	12787	27	15876	29
2747	10	6598	43	9549	19	12819	34	15903	22
2793	28	6638	23	9581	12	12851	11	15936	49
2847	45	6713	30	9621	22	12880	33	15953	6
3135	19	6726	43	9766	3	12996	1	15965	24
3185	6	6754	2	9842	39	12999	29	15993	30

Pawisam 300 winnesti par 600,000 rbl. Winnestus ismaksàs weenigi Peterburgas banka no 1. augusta 1891. gada sahkot.

Schahs premju biletes sahks amortiset tikai no 1. maja 1895. g. sahkot.

200,000 rbl. leelais winnests pee pehdejàs premiju kihlu sihmju loseschanas, kà „Pet. List. dsirdejis, kritis Peterburgas labibas trgotajam Karetnikowam.

Peterburgas schachspehletaju sabeedriba isrihkojuse 4. majâ Tschigorinam par godu swehtku meelastu. Tschigorins patlaban atkal winnejis pa telegrafu isdarito schachturniru, kuru spehleja ar slaweno schachspehletaju Steinizu. Wisi nospreeda aizinat Steinizu uf Peterburgu, lai Tschigorinu schachu spehlet. Isdewumi buhschot ap 2500 rubleem, no kureem puse jaw samesta.

Maskawâ, 6. majâ. Wakar ar ekstrabrauzeenu sche eeradàs jaunais Maskawas generalgubernators Keisariskà Augstiba leelknass Sergejs Alekšandrowitschs ar laulatu draudseni. Pehz apsweizinajuma no wisàm autoritatem Nikolaja dselsszeka woksalâ, pilsehtas galwa pasneedza sahl ar maisi uf sudraba blodas un apsweiza leelknasu pahri schahdeem wahrdeem: „Esi sweizinats, leelknass ar leelknasi! Mehs sanemam Tewi ar mihlestibu un preeku; pasargà wezu laiku mantojumu un mihle pirmo galwaspilsehtu Maskawu tikpat ustizigi, tikpat karsti, kà mehs sawu Zaru un sawu dsimteni mihlejam." Keisariskàs Augstibas peeluhdsa Deewu Iweras deewmahtes luhgtawâ un Uspenskas katedralê un tad — ar dseedataju kori un augstaku garidsneezibu, waditu no metropolita, pa preekschu — dewàs uf Tschudowa klosteri. Parahdijuschi sche godbihjaschanu swehtàm relikwijam, Keisariskas Augstibas dewàs uf Nikolaja pili. Uf laukuma pils preekschâ pulks lauschu gawilem apsweiza Augstos Atbrauzejus. Wakarâ pilsehta bija apgunota.

Wilna. Tureenes Iwjes meests 29. aprilî nodedsis. Pawisam nodeguschi kahdi 300 nami. Uguns isplatijusès tik ahtri, ka ne-eespehjuschi it neko glahbt. Saudejums ap 150,000 rbl. Ari daschi zilweki saudejuschi dsihwibu.

Warschawâ esot isgudrots sirgu aizjuhgs, kuru warot azumirklî isjuhgt. Schinis deenàs notikschoj ismehginajumi. Ja israhdisees par derigu, tad buhs lihdseklis nelaimes nowehrschanai.

Odesas slimnizâ kahdai jaunawai iskrituschi wisi sobi no puhdera leetoschanas. Puhders saturejis dsihwsudrabu. To deretu ari muhsu jaunawam eewehrot.

No Rownas (Wolinijas gubernâ) 3. majâ „Mosk. Wedom." telegrafê, ka no pulksten 2 no rihta gandrisi wisa pilsehta atrodotees leesmâs. Diwi treschdalas jaw pelnôs. Apdroschinajchanas beedribam leeli saudejumi.

No Rigas.

Wina ekselenze Widsemes gubernatora kungs, tà „D. Z." sino, scho treschdeenas nakti atkal pahrbrauzis mahjâ.

---

wàs uf fregati „Pamjat Asowa", kur jaw bija redsama rosiga kusteschanàs, kur drihs ari eeradàs kehninsch ar saweem diwi dehleem, no kureem weens, prinzis Georgs, peedalijàs pee Wina Keis. Augstibas tahtâ zelojuma uf rihteem kà leitnants.

7. nowembrî atwadijàs Zesarewitscham par Wina dewinu deenu usturescha nàs laiku peekomandetee ofizeeri: fligeladjutants Wassà un ritmeisters Metakšà. Pirmais tapa apbalwots ar sw. Staniflawa 2. klases ordena sihmi ar swaigsni — otrais ar sw. Annas 3. klases ordeni.

Greekijas wezlaiku leetu wirspahrwaldneeks Kawwadia, kursch bija pawadijis Zesarewitschu pee museju apluhkoschanam un dewis peederigos isskaidrojumus, un Pirejas ostas kapteins Sakkà tapa apbalwoti ar sw. Staniflawa 2. klases ordeneem.

Kehninsch Georgs I. apbalwoja knasu Borjatinsku ar Ispestitaja 1. klases ordeni — schahdus pat ordenus, tikai semakas klases, dabuja knasi Uchtomskis, Kotschubejs, Obolenskis un schtaba ritmeistris Wolkows.

Pehz noturetàm brokastim winu kehnischkigas majestates atwadijàs no weeseem, kureem nu bij jadodas zelâ. Pirejas juhras lihkums norihbeja atkal no salutu schahweeneem — schoreis dehl atwadischanàs — un „Pamjat Asowa", neluhkojot uf deesgan augsteem wilneem, kas bija sazehluschees, dewàs zelâ prom no Eiropas zeetsemes, gar tukšneschainàm un sakumu nabagàm Zikladu salam uf deenwideem — uf Egipti.

Par seedeem un augleem.

II.

3) Seeda apaugloschana.

Maso zelmu, kursch bikeriti starp putekku kahtineem atrodas, sauz par auglenizu, un ir wahrda pilnâ sinâ stahda seewischkà daka.

Kad saules siltums nogatawojis seedu puteklischus puteklischu kahtinu dseltenajâs galwinâs, puteklischu trauzinôs, tad pehdejee pahrplist pee masakàs gaisa satrizinaschanas un iskaisa sawus puteklischus tahdâ mehrâ, ka it kà mass mahkonits no apaugloschanas puteklischeem pazelas, kuram katram ir ta ihpaschiba, auglenizu apaugkot, tiklihds tas winas mutê nonàk.

Masos putekku graudinus, no kureem katrs par sewi kailàm azim naw saredsams, war ar paleelinaschanas glasem (mikroskopeem) tuwaku apluhkot un eewehrot, ka katrs putekklits ir kà kahds eeapalsch, tukschs stobrinsch, pildits ar sawadu schkidrumu.

Auglenizai, kuras usdewums ir, dabùt masakais weenu putekliti preeksch sawas apaugloschanas, pee kirschu seeda tanî laikâ, kad putekku trauzini pahrplist, atrodas masa pilite pee winas mutes, pee kuras puteklischi peelip. Kad tas ir notizis, tad war wehjsch tuhkstoscheem puteklischu sew lihds aisraut, jo auglenizа ir sawu apaugloda mo dihgliti dabujuse, kas sawu usdewumu katrâ sinâ ustizigi ispildis.

Augleniza, kura kà kahds zeets zelms seeda widû pazelas, pateesibâ ir mass tukschs stobrinsch, kurâ atrodas mass zauruminsch, kas lihds auglenizas dibinam noeet. Te ir auglenizas apakschejà dala, kura eewehrojami resnaka, nekà uf augschu ejoschà. Lai gan schi uf augschu ejoschà dala ir tik teewina, tad tomèr winà wehl atrodas zauruminsch, kursch putekliti no auglenizas mutes uf leju wed un kuru tapèz sauz par puteklischu zelu.

Augleniza tapèz ar pilnu teesibu teek trijàs dalàs eedalita, kurai katrai saws nosaukums. Apakschejo sulainisako zelmu sauz par auglu mesglu, uf augschu ejoscho dseltenisako garo dalu sauz par putekku zelu un augschejo dalu, kà jaw minets, par auglenizas muti.

Kirschu seedam stahw augleniza un putekku pawedeeni it tuwu weens pee otra un atrodas ari daudskàrt weenadâ augstumâ, zaur ko apaugloschana noteek koti weegli. Tomèr ne wiseem seedeem apaugloschana tik weegli noteek, jo pee dascheem augleniza pazelas pahri pahr putekku pawedeeneem un tà tad puteklischeem ir japazelas uf augschu, lai notiktu apaugloschana.

Jaunakâ laikâ ir eewehrots, ka schahdeem seedeem augleniza tanî laikâ, kad putekku trauzini tuwu pahrplihschanai, ari no sawas puses peepalids, noleezas pee putekku trauzineem un nogaida, kamèr putekku trauzinu sega pahrplist, kas pa leelakai dalai tuhdal noteek, un pazelas pehz tam atkal lepni pahr saweem masi augušcheem auglibas dewejeem.

Bet ari schis atgadijums wehl naw tas brihnischkigakais; schahdu stahdu apaugloschana ir weegla, jo tiklab seeda wihrischkà, kà ari seewischkà daka ir uf weena un ta pascha seeda. Atrodas ari seedi, kureem ir tikai putekku pawedeeni bes auglenizas; schahdi seedi ir tikai wihrischki, no kureem auglis neattihstas, bet kureem ir tikai apaugloschee puteklischi. Tahlak atrodas ari seedi bes putekku pawedeeneem, weenigi tikai ar auglenizu. Schee ir skaidri seewischkee seedi, kuri attihstas par augleem tikai tad, ja wihrischka seedu puteklischi winus sasneedz.

Jodu karsch.

Teika is Latweeschu mitologijas, Slokas apgabalâ.

Usrakstijis Strazdipu Janis.

Aukuperons sihwi puhta
Wezam burwim nomirstot;
Pestekeem bij zihna gruhta
Jaunu weetâ eewehlot.

Trimpus jodus peegumdija,
Nezelt burwja dehlinu,
Tamdèl ka tas apprezeja
Pikol tehwa meitinu.

Un ka schee nu, snots ar „wezi",
Krupi nemot beedribâ,
Jodeem peederoschu prezi
Negehligi isschkehrda.

Wezais Pikols tomèr prata
Kehmus nemot paligâ,
Wisu eerihkot uf mata
Tà, ka snotu eezehla.

Trimpulu, kas nelidseja
Burwja dehlu eewehlet,
Pesteki nu eenihdeja,
Raudsija tam atspihtet.

Trimpum awots burbuloja
Sala koka tuwumâ,
Kur dauds' slahpes dsisinaja
Atpuhschotees aisstrautâ.

Krupis, Pikol' usdewumâ,
Ismehroja slepeni,
Zik bij leelâ atstatumâ
Awotinsch ar swehtnizi.

Pikols, Krupis, grahwja osols,
Atkal kehmeem palidsot,
Nolehma, ka Trimpus awots
Esot zeeti jataisot.

Tamdèl, ka tas atronotees
Padauds tuwu swehtnizai
Un ka pee ta pulzejotees
Draugi jaunai reformai

Swehtnizâ kad eeswanija
Jauna gada deeninu,
Pikols zeeti aisdambeja
Trimpus straujo awotu.

Trimpus duhschas nesaudeja,
Gahja suhdset Pehrkonam,
Kursch to ari paklausija,
Pawehledams Pikolam:

Lai tas taisa tuhlin walâ
Aisdambeto awotu
Tamdèl, ka tam nawa dala
Issaustinat aisstrautu.

Pikols tuhlin neklausija
Pehrkontehwa pawehli,
Kamdèl schis tad nosuhtija
Otru stipru sibeni.

Kursch tad ari sašpahrdija
Smalkâs druskâs dambiti
Un pee tam wehl sabridija
Pikolu ar Krupiti.

Ispelnij'schees ar scheem ehrmeem
Jodu peesoboschan' ween,
Pikols, Krupis lihds ar kehmeem
Nolaiduschàm astem leen.

Trimpus awots jauneem spehkeem —
Tihri tà kà spihtibâ —
Burbulo nu isslahpuscheem
Diwkahrtigi aisstrautâ.

Rigas Latweeschu teatra personals, sem iagadejà direktora Robe-Ebeliu kga wadibas, kà „B. W." sino, nodomajis isrihkot zelojumu pa Widsemi, apmekledami Zehsis, Walmeeru un Walku un warbùt ari Smilteni un Trikati.

Rigas apgabalteesà 29. aprilî isteesata prahwa pret bijuscho Terbatas Sw. Petera basnizas mahzitaju Wilh. Gottfr. Eisenschmidtu, kas apsuhdsets, ka pareistizigos peenehmis pee sw. sakramenteem un par krustamo sihmju wiltoschanu. Teesa atsinuse apsuhdseto par wainigu un noteesajuse uf wisu sewischku kahrtas teesibu saudeschanu un nosuhtischanu uf dsihwi Tomskas gubernà.

Trihs islosejumi, par labu Kreewu Marijas behrnu patwerfmei, Kreewu Aleksandra skolai un nabageem, notiks scho swehtdeen, 12. majà, leelàs gildes sahlê. Starp zitàm wehrtigàm leetam tiks islosets kahds mass sirdsinsch (ponnijs) un sudraba tehjas trauki, 100 rbl. wehrtibà.

Rigas Wahzu amatneeku skolà swehtdeen, 5. majà, bija skolas akts, kurà pehz ihsas luhgschanas un skolas darbibas aprahdischanas isdalija diplomus 6 winas kursu beidsoscheem mahzekleem, proti: galdneekfellim Kr. Freibergam, muhrneekfellim Karlim Stiprajam, atsledsneeku selleem Eduardam Neumanim un Mikelim Santenfelsam, maschinistam Jakobam Lamekam un atslehdsneeku mahzeklim Ed. Petschakam. Pirmejee diwi, t. i. Freibergs un Stiprais, dabuja kà atsinibu par uszihtibu un zentibu, katrs pusi no Leelkuasa Wladimira stipendijas. Bes tam wehl parahdija atsinibu par uszihtibu Mikelim Santenfelsam, Ludwikam Domanam, Aleksandrim Osolinam, Emilam Wimeram, Ernstam Piekam, Wilumam Landmanim, Janim Tomsonam, Otonam Presnikowam, Karlim Leepinam un Indrikam Schraderam. Skolenu bijis pagahjuschà gadà 360. Aktu beidsa walstshimnu nodseedot. Pehz tam weeseem bija isdewiba, skolenu darbu isstahdê pahrleezinatees par schihs skolas spehju un darbibu. Tà ka schi ir weenigà tamlihdsiga skola un winu apmeklê pa leelakai daksai Latweeschu behrni (Latweescheem pascheem eepreeksch tamlihdsigas skolas naw), tad waram tikai scho eestahdi ar preeku apsweikt, jo zaur kreetnàm skolam pazelsees ari muhsu tautas ruhpneeziba uf augstaka pakahpeena. Tà tad nowehlam kreetnas sekmes skolu apmeklejoscheem, kà ari skolu beiguschajeem, ar wehlejumos, ka lai wini zenstos dsihwê to isleetot, ko jaunibà mahzijuschees, tautai par swehtibu! —ais.

Rigas rihkschkrehsju beedriba isgahjuscho swehtdeen, 5. majà, isrihkoja pirmo sazensibas skreeschanos sirgeem. Pirmajà skrehjumà pirmo goda algu, 100 rbl. leelu, winneja Bergboma kgs ar sawu behro kehwi „Koschku". Otrajà skrehjumà tika peelaisti sirgi no wisàm semem, pee kam Albrecht kga sirgi dabuja pirmo godalgu, sudraba bikeri. Treschajà skrehjumà tika peelaisti tikai tahdi sirgi, kas tepat Baltijas gubernàs audseti. Sche it sewischki sazentàs Bergboms ar sawu „Koschku" un J. Grünupps ar sawu behro ehrseli „Tschaklais". Skreeschanàs garums bija 3 werstes, ko wajadseja noskreet 7 minutu laikà, pee kam „Tschaklais" wispirmais gan aissneedsa mehrki, tomèr pirmo godalgu nepeespreeda wis „Tschaklajam", bet Bergboma „Koschkai", tadèl ka „Tschaklais" zeka gabalu nebija noskrehjis weenlihdsigos rikschos un wairak reisas sahka aulekschot. — Nahkoscha skreeschanàs buhs scho swehtdeen, tschetras nodalàs: 1) Kungu rikschjahschanàs; 2) weenjuhgu rikschbraukschanàs (1. godalga 100 r., 2. godalga 30 rbl.); 3) weenjuhgu rikschbraukschanàs, pee kuras peelaidis weenigi tahdus sirgus, kas Kreewijà audsinati (1. godalga 250 rbl., 2. godalga 80 rbl.; 4) weenjuhgu rikschbraukschanàs, pee kuras peelaidis wisu semju sirgus (1. godalga 150 rbl., 2. godalga 60 rbl.; 5) weenjuhgu rikschbraukschanàs, pee kuras peelaidis wisu semju sirgus. Jabrauz pilsehtas ekipascham jeb Zehsu kurwrateem u. t. t. Teem, kas grib peedalitees pee skreeschanàs, japeeteizas pee preekschneeka Dschon Riker kga, Sindereelà Nr. 25.

Rigà atrodoschees leelgabalneeki schinis deenàs aisees lehgeri uf Orani pee Wilnas. Ziti kara pulki ees lehgeri tikai pehz 15. maja.

No Rigas uf Brasiliju, kà „D. L." sino, atkal aisgahjuschi daschi laimes mekletaji, pa leelakai daksai — baptisti.

Pirmais pehrkons scho treschdeen, 8. majà, it dobji satrizinaja pilsehtas muhrus, pee kam maigs leetus nolija. Laiks arweenu wehl turas wehss.

Latweeschu teatra lugas, kas pehdejôs gadôs no dramatiskàs zensuras zaurluhkotas un israhdei atlautas. (Is „Wald. Wehstnescha" Nr. 99, 1891. g.)

a) Lugas, kas israhdei pilnigi atlautas.

1) Izigs Moses. Original-joku luga ar dseedaschanu, weenà zehleenà, no Adolf Allunana. (Ar pilnigàm dseedaschanas notem). Otra druka.

2) Kaukasus rose. Wehsturiga skatu luga, 2 zehleenôs. No Rudolfa Gottschall'a. Latweeschu skatuwei pahrstrahdajis Weesons.

3) Muzeneeks un Muzeneeze. Operete weenà zehleenà no Adolf Allunana. Musika no wairak komponisteem. Ar pilnigu klaweeru pawadischanu.

4) Paschu kaudis — gan islihgsim. Joku spehle, 4 zehleenôs. Kreewu walodà no Ostrowska. Latweeschu walodai pahrzehlis H. Allunans.

5) Sagli. Original-joks ar dseedaschanu, 2 zehleenôs, no Rudolfa Blaumana.

b) Lugas, kas israhdei attautas ar islaidumeem.

6) Arestants un wina meita. (Die Tochter des Herrn Fabricius.) Skatu luga 3 zehleenôs. Latwiski no K. Schilling'a.

7) Brenzis un Schwingulis Australijà. Joku-luga ar dseedaschanu, 5 nodalàs, behrneem ko israhdit. Rig. Latw. skatuwei sarakstita no Adolfa Allunana, musika no Nikolaja Allunana.

8) Desmit meitas un ne weena wihra. Komiska operete, 2 zehleenôs, no Franz von Suppè. Latwiski no Wilibalda.

9) Dsimumdeenas dahwana. Joku luga ar dseedaschanu, 1 zehleenà. Latwiski no Leepina. Musika no E. Schülera.

10) Greissirdibas augli. Komiska dseedaschanas luga tenoram un baritonam, 1 zehleenà. Latwiski no Steglawa.

11) Jaunlaiku lauliba. Skatu luga, 4 zehleenôs, no A. Hackenthal'a. Latwiski no Seemzeeschu Marijas.

12) Ihsi pehz kahsam. Joku luga, 1 zehleenà. Latwiski no Steglawa.

13) Ihstais. Joku luga, 1 zehleenà. Latwiski no Esenbergu Jahna.

14) Kas tee tahdi, kas dseedaja? jeb Klausibas laikôs. Skatu luga, 5 zehleenôs. Latweeschu skatuwei sarakstijis Adolfs Allunans. Musika no Jurjanu Andreja.

15) Kornewikas swani. Romantiski-komiska operete, 4 bildês. Latwiski no Esenbergu Jahna. Musika Roberta Planketa.

16) Kretschinska kahsas. Komedija 3 zehleenôs, no A. Suchowo-Koblina. Latwiski no Seemzeeschu Marijas.

17) Laime un mihlestiba. Burwju pasaka ar dseedaschanu, 3 zehleenôs un 8 bildês no Johanna Nestroija. Latwiski no Dubura. Dseedaschanas teksts no Esenberga.

18) Laulibas likumi. Raksturu tehlojums, 4 zehleenôs. Latwiski no Austrina.

19) Laupitaju duets is operas „Alessandro Stradella". Teksts W. Friedrich'a. Musika W. von Flotow'a. Tulkojis Esenbergu Jahnis.

20) Leelkungu pusdeenas. Joku luga, 3 zehleenôs. Purinu Klahwa.

21) Meistara schahweens. Skatu luga, 3 zehleenôs, ar dseedaschanu. Pehz operas „Der Freischütz", pahrstrahdata no Weesona. Musika no C. M. von Webera.

22) Melderis un wina meita. Drama is tautas dsihwes, 5 zehleenôs no Ernsta Raupach'a. Latwiski no Seemzeeschu Marijas.

23) Mihlestibas dsehreens. Dseesmu luga 1 zehleenà. Latwiski no Esenbergu Jahna. Musika no Fr. Gumberta.

24) Muhsu dakteris. Tautas luga ar dseedaschanu, 4 zehleenôs, no Treptowa un Hermana. Latweeschu skatuwei pahrstrahdajis Rudolfs Blaumans.

25) Naidigee brahli. Joku luga 5 zehleenôs. Tulkojis Wilkuroschu Emils.

26) Padoschanàs. Joku luga 1 zehleenà. Latwiski no P. Behrsina.

27) Pee Latwijas kruhtim. Original-joku luga ar dseedaschanu, 5 zehleenôs, no Swahrguku Edwarda.

28) Pehz kahsam. Komedija 2 zehl., no Björnstjerna Björnsona. Seemzeeschu Marijas tulkojums.

29) Sadsihwes pihlari. Skatu luga 4 zehl., no Henrika Ihsena. Seemzeeschu Marijas tulkojums.

30) Sarkanais kungs. Dramatiska skatu luga is Semgales dsimtslaikeem, 4 zehleenôs. Ar tautas dseesmam un dejam, no Rosental-Kruhmina.

31) Selta muscha. Joku luga 4 zehleenôs, no Franz fon Schönthana. Latwiski no Dubura.

32) Seschi masi bundseneeki. Jautribas luga ar dseedaschanu un rotalam, 4 zehleenôs. Latweeschu skatuwei sarakstijis Adolfs Allunans.

33) Skopulis. Komedija 5 zehleenôs, no P. de Molière. Seemzeeschu Marijas tulkojums.

34) Smadsenu pehtischana. Joku luga 3 zehl. Latwiski no A. Soduma.

35) Schneidereenes. Dseesmu luga weenà zehleenà, pehz zita padoma Latweeschu skatuwei sarakstijis Adolfs Allunans. Musika no wairak komponisteem.

36) Sweedris. Behdu luga, 5 zehleenôs. Purinu Klawa.

37) Tehwa asaras. Komedija 5 zehleenôs. Sarakstiijs P. Sarkis.

38) Trihs deenas kahrschu spehlmana muhschà. Skatu luga trijàs nodalàs, no Theodora Hell'a. Latwiski no Seemzeeschu Marijas.

39) Uf pawehli jakrahz. Joku luga 1 zehleenà. Latwiski no Steglawa.

40) Wehrschu kuptschis. Joku luga 5 zehleenôs. Pehz Fr. Kaisera „Der Oheim aus Steyermark". Latwiski no Skrusischa.

41) Weza gada wakarà. Luga 1 zehleenà, no Rhode-Ebelinga. Tulkojis A. Maderneeks.

42) Weza meita. Joku luga 1 zehleenà. Latwiski no P. Allunana.

43) Winsch ir mehms! Joku luga 1 zehleenà. Latwiski no Steglawa.

44) Winsch stube. Joks, 2 zehleenôs, no C. Lebrüna. Latwiski no Seemzeeschu Marijas.

45) Zeema nahburgi. Raksturu skatu luga, 4 zehleenôs. Latweeschu skatuwei pahrstrahdajis Reku-Weesons.

Deenas pawehle Rigas pilsehtas polizijai. Uf gahses un uhdens wadu pahrwaldes preekschlikumu pilsehtas galwa atsinis, ka wasarà zaur eelu noslazinaschanu top pilsehtas eedsihwneeku apgahdaschana ar uhdeni padarita loti gruhta un daschôs apgabalôs pat ne-eespehjama. Lai schahdu klismu waretu nowehrst, usdodu eezirknu pristawu kungeem islaist nosazijumus, ka eelu noslazinaschana lai noteek schahdà kahrtibà: Ekschrigas 2., Peterburgas Ahrrigas 1. un 2. eezirknî ap plkst. 3 pehz pusdeenas, Ekschrigas 1. eezirknî ap plkst. 1 pusdeenà un Maskawas Ahrrigà, Peterburgas Ahrrigà ap plkst. 11 preeksch pusdeenas. — Usdodu eezirknu pristawu kungeem, katru reisi, pee suhrmanu apluhkoschanas, usaizinat peedalitees ari pilsehtas weterinar ahrstu Mey kgu, lai waretu tapt nosazits, waj suhrmanu sirgi ari derigi preeksch darba. — Jelgawas Ahrrigas 2. eezirkna nowada usraugam Prasnitschnijam, dehl nelaipnas apeeschanàs ar publiku, top nospreests turet ahrkahrtigu dischuru 7 reisas pee Romas weesnizas.

Sahdsiba. Muischneeze Auguste von Magnus, kura dsihwo Smilschu eelà sem Nr. 1, sinoja polizijai, ka 5. majà Schkuhnu eelà winai nosagts naudas maks ar 30 rbl. naudas.

Peesawinaschanàs. Grehzineeku eelà sem Nr. 12, Georga Schönfeldta tirgotawa pasinoja polizijai, ka minetas tirgotawas mahzeklis, Ebrejeetis Preidels Josims, kuram bijuschi ustizeti 663 rbl. naudas, ar to pasudis. Top sperti soli dehl wina atraschanas.

Peepescha nahwe. 3. majà, Wehweru eelà, namà sem Nr. 2, peepeschi saslimuschais Ebrejeetis, skroderis Salmans Lewins tapa nowests glahbschanas eestahdê, kur tas nomira. Lihkis nodots ismekleschanai. — 3. majà, Slokas eelà sem Nr. 16, Rigas pilsonis Peters Andaburgskis, 53 gadus wezs, sawà dsihwokli peepeschi nomiris. Nahwes zehlons bijis sirdstreeka.

Paschnahwiba. 4. majà, Awotu eelà sem Nr. 45, semneeze Anna Wallner, 66 gadus weza, padarijusi galu sawai dsihwibai, schkuhni pakahrdamàs. Paschnahwibas zehlons wehl naw isskaidrojees — lihkis nodots ismekleschanai.

Atrasts lihkis. 5. majà, pilsehtas kanali pee Nikolaja tilta tapa atrasts Rigas kara hospitalu komandas gefreitera Marka Glinska lihkis — Gl. bija 23. aprilî no komandas isgahjis.

Atrastas leetas: weens sasists kabatas pulkstens; gabals pelekas drahnas; weens naudas maks ar sihknaudu un atslehgu; Widsemes kahrtes; weena ihsa kehde ar sudraba rubli; weens naudas maks ar naudu un pasu kantora bileti uf Kabutza wahrdu; weens sudraba pulkstens ar kehdi; weens gumijas stempels ar „Max Michelson" wahrdu; 20 gabali sehru bindes; kwihtes duplikats uf Wolperta wahrdu; 2 rubli naudas un weens kungu kreklis. Gada laikà ihpaschneeki war peeteiktees Rigas pilsehtas polizijmeistera pahrwaldê.

Rigà, 7. majà 1891. (R. P. P. A.)

Grahmatu galds.

Redakzijai eesuhtitas schahdas jaunas grahmatas:

1) Brihwkalneeka „Par dserschanas eeraschu".

2) Dr. L. Simonowa „Mahju lopu un putnu baroschana". No Kreewu walodas tulkojis Widinu Jahnis.

3) Jahna Sirmà „Zilwezes senejee laiki".

4) Profesora H. Drumonda „Wislabakais pasaulê". Preekschlasijums par kristigu mihlestibu. Latwiski tulkojis H. Spalwinsch.

Kuģneeziba.

„Austra". Pehz direkzijas sinojuma 2. majà „Austras" domes kahrtigà mehnescha sapulzê beedribas kugi pagahjuschà aprila mehnesî rihkojuschees schahdi:

1) Trihsmastu schoners „Aurora", sem stuhrmana J. Stukena wadibas, 1. majà eenahzis Rigà. Kugis teek Bolderajà islahdets. Sche japeesihme, ka agrakais kapteins C. Mandelbergs Schieldà (Anglijà) kugi atstahjis, kadèl kuga stuhrmanim bija Aurora jaatwed uf Rigu.

2) Barka „Jupiters", kapt. Fr. Kagans, wehl arweenu zelà no Monte Kristi (Wakar-Indijà) ar krahsu koku lahdinu uf Rigu.

3) Trihsmastu schoners „Latawa", kapt. B. Osolinsch, wehl tapat zelà ar krahsu koku lahdinu no Monte Kristi uf Leepaju.

4) Trihsmastu schoners „Austra", kapt. C. Bauers, no 25. marta atrodas zelà no Kap-Werdes salas, ar balastu uf Monte Kristi. Tur nonahzis, winsch eenems krahsu koku lahdinu preeksch atweschanas uf Eiropu.

5) Trihsmastu schoners „Teriberki", kpt. S. Lasis, 14. aprilî dewàs zelà no Djeppes (Franzijà) ar krihta lahdinu uf Rigu.

6) Barka „Kolumbus", kapt. P. Bauers, no 18. aprila atrodas Rigà. Kugis, pabeidsis balastu islahdet, tika nowests uf beedribas plazi (pee Andreja salas), kur taps islabots.

Kase apgrosijuse schahdas naudas sumas:

Atlikums no marta mehnescha	97 rbl.	30 kap.
Eenemts aprila mehnesî	4949 „	27 „
Kopà	5046 rbl.	57 kap.

Isdots apr. m. (to starpà 2000 r. atmaksati Rigas diskonto bankai) 2757 rbl. 83 kap.

Atlikums uf 1. maju	2288 „	74 „
Kopà	5046 rbl.	57 kap.

Bes tam noguldijumu bankà un daschôs wehrtspapirôs ap 50,000 rbl.

Par diwu kugu sadurschanos, kas schajàs deenàs Somijas juhrà notikuse, sino schahdi: Hangoudà atbraukuschà leelà Anglijas twaikona „Dunmore Head" kapteins sinoja weetejai ostas waldei, ka wina kugis, zelà uf Somiju, Karlskronas tuwumà usskrehjis Sweedrijas buru schoneram „Jesaias Tegner". Gruhdeens, ko Sweedrijas kugis dabujis, bijis tik stiprs, ka kugis tuhlin nogrimis. Kaut gan usbruzejs twaikons mehginajis glahbt, Angleem isdewees tikai schonera stuhrmani un weenu matrosi isglahbt, bet kapteins un diwi matroschi noslihkuschi.

Lihdſ 9. majam Rigà atnahkuschi 394 kugi un isgahjuschi 328 kugi.

Saimneezibas padomi.

Kà wistas kopsamas. Wistu un wispahri mahjas putnu kopschana pee mums wehl mas attihstijusès; jo muhsu laukſaimneeki tai peeschkir par mas wehribas, kaut gan ta, prahtigi peekopta, war atmest kreetnu grasi. Sosis teek it sewischki Kursemê wairak audsinatas, par ko laukſaimneekeem rudenî atlez labi eenehmumi. Wistu tureschana prasa sawas puhles, jo tahs it sewischki pawasarà un wasarà mahjâ war padarit leelus saudejumus, eesehto labibu un dahrsa saknes ispostidamas, ja tos labi neapsarga. Lai nu nebuhtu jatur sewischks wistu gans, tad nereti wistas teek eeslodsitas kaut kahdà weetà, no kureenes tahs newar tik drihs tikt ahrà. Bet tàpat kà wisi ziti radijumi, tàpat ari wistas kahro pehz brihwibas, un is sewischki wistas newar isdotees, ja winas nedabù peeteekoschi saules gaismas un gaisa. Winàm wajaga pehz eespehjas brihwi apkàrt skreet un ruschinatees. Tà tad plascha wistu sehta ir nepeezeeschami wajadsiga tahdeem, kuri grib wistas turet. Putnu ehkai wajaga atrastees saules pusê un nedrikst buht mitra, bet wajaga atrastees drusku augstaki. Semi wajaga beeschi, bet wismasakais reis pa nedelu tihrit un iskaisit swaigàm smiltim jeb issijateem pelneem, lai ne-eerastos nekahdi smudschi. Wistas wajaga masumu barot, it sewischki tur, kur tahs brihwi war apkàrt skreet, bet to teesu winas wajaga beeschaki barot, lihdſ tschetreis pa deenu. Baribai wislabak der daschadas graudu sugas, it sewischki meeschi un griki, tad ausas, kweeschi u. t. t. Rihtôs, it sewischki seemà, tahm wajaga dot siltu beesputru, sawahritu no kartupeleem, klijam, maises un tahm lihdsigàm weelam. Daschadi zilweku baribu atkritumi ir wislabakais baroschanas lihdseklis wistam, tadèl ka tanis atrodas augu un gatas weelas, kuru abu wistam usturai wajaga. Sleeku tahrpi un daschadi kukaini wistam ir gahrda bariba. Par tihru uhdeni katru deenu jagahdà un tani jaeeleek gabals saruhsejuschas dselss jeb mass gabalinsch dselsswitriola. Ja gadas, ka wistas katru deenu neteek laistas ahrà, tad newajaga peemirst, katru deenu tahm kuhti eemest sakumus, kà sahli, kahpostu lapas u. t. t. Spalwu weschanas laikà wistas wajaga it sewischki ruhpigi un kahrtigi apkopt; schinî laikà ir labi, ja tahm dod gatas atkritumus pee baribas. Wista wiswairak olu dehj otrà un treschà gadà; tadèl dara labi, ja wistas zeturtà gadà nokauj paschu wajadsibam jeb tahs pahrdod, jo pehz scha laika winas wairs neaismaksà sawu baribu, olas dehdamas. Pereschanai wajaga likt olas, kas dehtas ne no jaunakàm wistam par diweem gadeem. Ik uf desmit lihdſ diwpadsmit wistam wajaga peebeedrot weenu gaili, wislabaki diwi lihdſ trihs gadi wezu un ik par diweem lihdſ trijeem gadeem wajaga gahdat jauni gaili, bet ne no tahs paschas slakas. Ja grib, lai wistas labi isdotos, tad wajaga par wisàm leetam it ruhpigi gahdat par tihribu, tàpat ari tahs kahrtigi barot un winam eerihkot sausu mitekli, kurà saule eespid un gaiss peeteekoschi eenàk. Wistam it sewischki kaitigs drehgns laiks. —ks.

Olas baltums uf deguma wahtim. Wislabakais lihdseklis preeksch deguma un apbruzinaschanas wahtim gan buhs olas baltums, kuru wajaga usleet uf wahts, zaur ko sahpes ruhlit masinajas. Olas baltums wainu wehl wairak tura wehsu, nekà kok-eka jeb kokwilna. Neisturamàs sahpes zelas zaur to, ka wainai nahk gaiss klaht; olas baltums scham noluhkam ir it sewischki derigs, un it ihpaschi tadèl jo eeteizams, ka tas katram weegli pee-ejams, jo reti kahda mahja atradisees, kur nelaimes atgadijumà nebuhtu ola pee rokas. —tis.

Lihdseklis pret galwas un gihmja sahpem. Ne reti atgadas zilweki, kureem beeschi sahp galwa un gihmis tahdà mehrà, ka wini peespeesti, daschreis deenam ilgi gultà gulet. Schahdas sahpes ir gruhti dseedejamas un pret tahm teek eeteikti daschadi lihdsekli, kas tomèr mas lihdſ, bet gan daudſ naudas makſà. Tadèl zeen. lasitajeem te teek pastahstits kahds itin weenkahrschs lihdseklis, kas neko nemaksà un kuru kahds eewehrojams ahrsts atsinis par derigu. Winsch par to saka schahdejadi: Wispahri starp daudſ ziteem lihdsekleem, teek eeteikts likt wirsû nahtna drahnas, samehrzetas aukstà uhdeni. Ilgus gadus nodarbodamees ar ahrsteschanu, es esmu eewehrojis, ka auksti aplikumi ir wairak kaitigi

nekà derigi. Es pee saweem sli mneekeem isleetoju filtu uhdeni koti labàm sekmem. Siltais uhdens teek schahdejadi isleetots: Wispirms es leeku ar labi siltu uhdeni apslapinat peeri, gihmi un galwas daku, un scho uhdeni pataisit arweenu siltaku, lihds tas tik silts, kà to tik war usturet. Pee tam es leeku schwami jeb ari drahnas gabalu daudsreis pusminutes ilgi turet us sahpigàs weetas. Saprotams, ka seemà schahda masgaschana jaisdara labi siltà istabà. Katru reis masgaschana teek turpinata 10—15 minutes ilgi un to war isdarit ween- lihds diwreis katru deenu. Pehz tam wajaga galwu un gihmi ruhpigi nosusinat dweeli. Daschreis es siltam uhdenim leeku peeleet drusku etika, ko esmu par derigu atsinis it sewischki kaulu sahpju atgadijumòs. Nupat minetais lihdseklis arweenu israhdijees par derigu.

Is muhsu weesigàs sadsihwes.

„Pawasara beedriba."

Swehtdeen, 12. majà, plkst. 5 p. p.: dahrsa atklahschanas balle.

„Jonatana beedriba."

T. p. d., plkst. 5 p. p.: dahrsa atklahschana.

„Zeribas beedriba" (Altonawà).

T. p. d., plkst. 5 p. p.: dahrsa atklahschana.

„Rigas Palihds. beedriba."

T. p. d., plkst. 1 p. p.: Maskawas dahrsa atklahschanas balle.

Walejas wehstules.

D. Br. — Kl. Suhtijums sanemts.

A. To. — Si. Domajam, pilnigi peetiks, ja atgadijums Juhsu paschu pagastà pasihstams. Dsejolu newaram isleekot.

B. S. — S. Nahkoschà numurà.

T. —K. Kapèz muhs nemaf wairs neapmeklejat? Red.

Deewkalpojumi.

Swehtdeen, 12. majà 1891. g.

Jahna basnizà	pulksten	9	mahzitajs	Weyrichs.
„ „	„	2	„	Hartmans.
Gertrudes basnizà	„	½2	„	A. Walters.
Jesus basnizà	„	½10	„	Josephi.
Martin basnizà	„	9	„	Kaehlbrandts.
Pawila basnizà	„	½9	„	C. Walters.
Lutera basnizà	„	½9	„	Paukschens.

Tirgi un torgi.

Majà 14. Kihpu-Klihwer salà, pee Rigas, namà Nr. 4, pahrdos Otonam Feierabendam peederoscho kustamu mantu: mebeles, kaschokus u. t. t., 891 rbl. wehrtibà.

14. Rigas-Walmeeras meerteesneschu sapultschu pristaws J. D. Flikkijs issino, ka Annas muischas (Annenhof) Jaudsemu mahjàs pahrdos Jehkabam Behrsinam peederoscho kustamu mantu: raga lopus un zitas laukfaimneezibas leetas, 115 rbl. wehrtibà.

16. Rigà, Suworowa eelà Nr. 4, dsihw. Nr. 11., pahrdos Jewgenijai Schewelkinai peederoscho kustamu mantu: mebeles, speegelus un zitas leetas, 102 rbl. wehrtibà.

24. Keisariskas Terbatas uniwersitates walde isdos senakàs akademijas muses nama pahrbuhwi, kuri darbi aprehkinati us 5245 rbl. 55 kap. Peretorgs buhs 27. majà. (W. G. A.)

Tirgus sinas.

Rigà, 9. majà 1891. g.

Kweeschi: Kursemes, 120 mahrz. 104 kap. pudà, Kreewu, 127 mahrz. 116 kap. pudà, seemaskweeschi, pehz labuma.

Rudsi: Kreewu, 120 mahrz., 99 kap. pudà, Kursemes, 120 mahrz., 97 kap. pudà, Kursemes schahwetee 120 mahrz., 97 kap. pudà.

Meeschi: Kursemes diwkanschu, 110 mahrz., 86 kap. pudà, Kreewu, 115 mahrz., 90 kap. pudà, schahweti, 100 mahrz., 83 kap. pudà.

Ausas: Kursemes, pehz labuma, 74—80 kap. pudà, Kreewu, zaurmehra labuma, 77—79 kap. pudà, Kreewu, augstaka labuma, 80—85 kap. pudà, schahwetàs, 74—76 kap. pudà, pahrdeweji.

Linsehklas: weenkahrschàs 7mehrejas, 137 kap. pudà, stepju sehklas, 7mehrejas, 140 kap. pudà.

Kanepu sehklas: schahweias — kap. pudà.

Kweeschu klijas: rupjàs 55 kap. pudà, pahrdeweji, smalkàs 45 kap. pudà.

No ahrsemem.

Wahzijas keisars, eewehrojot Wina Keisariskas Augstibas Leelkrasa Tronamantneeka laimigo isglahbschanu, nosuhtija Winu Majestatem, Kreewijas Keisaram un Keisareenei wispirms telegramu un wehlak wehstuli, sawa pascha roku rakstitu.

— Keisaram isbrauzot ar troiku, sirgi satruhkàs, pee kam dihstele pahrluhsa. Keisaram nenotika nekahda nelaime.

Belgija. Isgahjuscho sestdeen tautas weetneeku namà tika pahrrunati strahdneeku nemeeri, kas tagad jaw wairak nekà 14 deenas ilgi wisàs malàs plosas. Jautajumu aiskustinaja tautas weetneeks Janfons, aprahdidams semes bailigo un usbudinoscho stahwokli. Wispahrigee strahdneeku nemeeri esot taisni politiskas dabas; wini prasot pehz sawàm politiskàm teesibam. Esot laiks, ka waldiba schos winu taisnigos prasijumus eewehrojot un nodibinot atkal meeru un kahrtibu. Nemeeri augot; pat tahdòs apgabalòs, kur strahdneeki dabujot augstas algas un strahdajot tikai 8 stundas deenà, esot nemeeri iszehluschees, weenigi tadèl, ka wini grib pabalstit zitu strahdneeku taisnigos prasijumus. Tadèl lai waldiba kerotees pee walsts satwersmes pahrgrosibas. Bet justizministrs scho preekschlikumu atraidija, tà ka nemeeri gan tik drihs nemitesees, bet wehl wairosees.

Greekija. Us Korfu salas iszehluschees nemeeri un nopeetna Schihdu wajaschana. Daschas walstis us tureeni nosuhtijuschas karа kugus, kas lai apsargatu sawus pawalstneekus, kuri tur dsihwo. Wairaki Schihdi tikuschi nonahweti. Saldati saukti paligà, lai Schihdus apsargatu pret tahlakeem usbrukumeem. Us Korfu salu Greekijas waldiba nosuhtijuse kahdu schtaba wirsneeku, lai tur nodibinatu kahrtibu.

Serbija. Kà is Belgrades sino, tad waldiba schonedel nospreeduse, usaizinat karaleeni Nataliju, lai wina atstahtu Serbiju. Tiklids karaleenes kareete brauza pa eelu, kad atskaneja sauzeeni: „Wini karaleeni aisdsen prom!" Salasijàs lauschu puhlis, pee kureem peedalijàs jaunekki, kas nupat nahza no skolas. Lauschu puhlis atgruhda saldatus un karaleeni weda atpakal. Lai nenotiktu meera trauzejumi, tika atsaukti karа pulki paligà; lauschu bari winus apsweiza akmenu sweedeeneem, kas kà krusa bira. Laudis isklihda, tiklids saldati sahka schaut. Iszehlàs pluhkschanàs, pee kam us abàm pusem tika daschi eewainoti. Karaleene scho otrdeen atstahja Belgradi, aiseedama us Semlinu.

Egipte. Angli, apmetuschees tikai us kahdu laiku Egiptè, juhtas te tik omuligi, ka nemaf wairs nopeetni nedomà us to, scho weetu atstàt. To it gaischi peerahda skolas leetas, kuràs wini ar katru gadu skolenus luhko wairak peespeest, mahzitees Angtu walodu. Lai scham noluhkam buhtu labakas sekmes, tad nesen samesta leelaka naudas suma, kas tiks isdalita teem skoleneem, kuri wislabaki mahk angliski. It sewischki Angki grib Frantschu eespehju te pilnigi laust.

Seemel-Amerikas bijuschais presidents Kliwelends isgahjuscho pirmdeen, sarunadamees ar kahdas beedribas weetneekeem, dewis it bahrgu spreedumu par to, ka Seemel-Amerikas Saweenoto walstju waldiba isschkehrdejot besgaligi daudf no wispahrigàm naudas sumam, zaur ko tautas laime teekot postita. Nesen wehl walsts lahdè atlikusès prahwa suma pahri, kadèl daudf Amerikani sahkuschi domat, ka wini teek welti nodokleem apgruhtinati, jo waldibai tas nemaf ne-esot wajadsigs. Tomèr tautas schehloschanàs palikuse ne-eewehrota. Tagad teekot gluschi welti isschkehrdetas milsigas sumas, tà ka waldiba tautu sahkot apgruhtinat jauneem nodokleem. Tà par pensijam ween tagad isdodot trihsreis wairak, nekà senak u. t. t. Schahds spreedums neisnàk nebùt par labu tagadejam presidentam Harrisonam.

Telegramas.

Peterburgà, 8. majà. Peterburgas dome nolehmuse, eesneegt luhgumu, ka Peterburgas ostà, kà ari juhras kanali eewedamàm un isswedamàm prezem usleekami nodokli, ar teem aprobeschojumeem, kahdi turpmak schai leetà buhtu nosakami.

Belgradè, 21. (9.) majà. Semlinà, kur karaleene Natalija bija apmetusès weesnizà, winu apmekleja daudf Belgrades pilsonu, studentu un dahmu; tikai karapulku aprindas atturejàs no apmeklejuma. Karaleene drihs pehz tam ar twaikoni aisbrauza us Turn-Sewerinu (Rumanijà); lauschu pulki pee Serbijas krasta winu apsweiza dedsigi. No Turn-Sewerinas karaleene zelos us Jasi pilsehtu, kur wina schim brihscham apmetisees us dsihwi.

Ihpaschneeks un isdewejs: Ernst Plates.

Atbildoschais redaktors: Dr. phil. Arnold Plates.

Дозволено цензурою. — Рига, 10 мая 1891 г.

Sludinajumi.

Ahtrupe.

Saimneezibas leetas, krehsli, skapji, galdi, kehka leetas, polsteretas mebeles un wisadas zitas leetas tiks wairaksolischanà pahrdotas pirmdeen, 18. majà, plkst. 11 preekschpusdeenà, Eluisensteines fabrikà pee Tihnuscheem, 7 werstes no Itschkiles stazijas.

Sahles pret kodem un sahles pret muscham,

kas attura muschas un dundurus no kustoneem, ir dabujamas par 30 kap. pus stopa pudele pee

F. Lotto,

3 leelajà Jaun-eelà Nr. 24, aiz rahtuscha.

Pasinojums iskaptu leetotajeem.

Kà aprakòs, tà ari schinì gadà, apalschà paralstijuschais sanehmis un peedahwà par lehtàm, bet zeeti noteiktàm zenam **ihstas Steiermarkas iskaptis,** wisòs garumòs un ar tahdàm sihmem, ar kahdàm sihmetàs iskaptis israhdijuschàs par wislabakajàm, kà ari **ihstus** Schwabu un labakos Batawijas **strihkus, Amerikas strihkejamos akmenus,** un labakàs Angtu **zirpes,** garas Westfahles **labibas** un ihstas **kruhmu iskaptis,** kà ari rihkus iskaptu kapinaschanai.

Johannes Mitschke,

tehrauda pretschu un eerotschu noguldítawa.

3

Alf. Th. Busch'a,

fenak

A. un W. Wetterich'a

apteeku un krahsu pretschu pahrdotawà,

Rigà, masajà Minz-eelà, pee Petera basnizas, ir dabujamas

wisadas ‚analina krahsas un beizes, ar leetoschanas pamahzischanu.

Krahsotaju krahsas, koku beizes un lakas.

Ihsta dsihwibas eseuze no Dr. Kiesowa.

Glanz-stehrkele un **ella** preeksch pletetschanas, kas weschai ihpaschu sposchumu dod,

2 un wisadas **lopu sahles.**

Stipri un lehti

teek wisi preekschmeti no stikla, porzelana, sajangsa, mahla, juhrputàm, marmora, malachita, silonkaula u. t. t. Peldu eelà Nr. 17 (21), 2 tr. augsu sakiteti.

Manà grahmatu un bilschu drukatawà un Latweeschu grahmatu pahrdotawà Rigà, pee Petera basnizas, dabujamas

Jaunàs Widsemes

Dseesmu grahmatas

wisadòs eesehjumòs.

Ernsts Plates.

Pirmà Krewijas ugunsapdroschinuschanas beedriba,

dibinata **1827** Peterburgà.

Pilnigi eemaksats pamat kapitals **4,000,000** rbl.

Reserwes kapitali . . . . . **3,000,000** rbl.

General-agents: **R. John Hafferbergs,**

Rigà, Kungu eelà Nr. 14.

Pee **„Gulbja."**

Jauna

modes pretschu pahrdotawa,

Rigà, Kalku eelà Nr. 35, netahlu no rahtuscha

(blakus manai dsiju pahrdotawai pee „Gulbja").

pasinoju faweem draugeem un zeen. pirzejeem, ka blakus sawai wezajai dsiju pahrdotawai esmu wehl atwehris **modes un wisadu pretschu pahrdotawu.** Cedroschinos apgalwot, ka mani daudsee dsiju pirzeji ari pilnigi atradis jaunatwehrtà pahrdotawà **wisjaunakas modes prezes** teizamakà labumà par negrosamu zenu bes usprasischanas.

Ihpaschi eewehlu sekoschas prezes leelà daudsumà un par fabrikas zenu:

Drehbi kaschoku pahrwelkeem, paltoseem un uswalkeem. **Drapu, bukskinu, tuhku, wadmalu un pnswadmalu. Schgel-audekli** preeksch kugeem, leelakam un masakàm laiwam un sudmaleekeem, kà ari preeksch eepakaschanas, brasiljas (wesumas segus) un maisus. **Audekli** leelà izwehlè, kà: **Piunijas, Jaroslawas** un **Maskawas.** Bes tam wehl eewehlu ihpaschi **Turku audekli,** 10 kap. ol. un dahrgaki. Tad wehl **maisus** preeksch labibas, 35 kap. gab. un dahrgaki.

Preeksch **eeswehtischanas** un **balles kleitam: brahmu, dibitu, kaschimiru, ripsu, alpaku, zefiru, samtu, sihdu, atlasu, katunus, kretonus,** kà ari **lakatus** no **sihda, atlasa, kaschimira, bukskina** an **wisadas schalles. Wilnas** un **watetus dekus, grihdu dekus, tepikus, gardines** un **zitas prezes.**

Bes tam wehl atronàs manà nama **magasine** preeksch **seeweeschu** un **behrnu apgehrbeem.**

Wisas prezes pahrdodu ar galwojumu.

Jauna modes pretschu pahrdotawa pee „Gulbja",

Rigà, Kalku eelà Nr. 35.

Weikala pahrzelschana.

tagad **Wahnu eelà Nr. 2,** pretim pulwera tornim,

Widsemes konsuma weikals,

fenak

Ruston Proktors un beedr.,

agraki Kalku eelà Nr. 6/10,

peedahwà no sawa bagatigà krahjuma:

Ween- un wairaklemeschu **arklus,** eeksch- un ahrsemes fabrikatus, **sehklas apklabjejus** un **ezeschas, plawn-ezeschas, Laakes pat.,** pahrspehj stiprumà un weeglumà wisas zitas ezeschas, daschadu sistemu **ekseln maschinas. Gepeli** un **gepelkulomo tihrischanas maschinas,** pascha konstrukzija. Wisadus **mahkfligus mehslus** sem ismekleschanas stazijas kontroles. Semkopibas **sehklas, sahli, dselsi, silkes, kehdes** u. t. pr., u. t. pr.

pasch u namà.

Widsemes konsuma weikals,

Rigà, Wahnu eelà Nr. 2, paschu namà.

Hallo, hallo, hallo!

Dahwineet tuhlit sawai kundsei pahrsteidsoscho dahwanu, jaunatrasto kehka aparatu, kursch Parises pasaules- un Wihnes semkopibas-isstahdès rika pahrdots daudf miljonu gabalòs.

Wehl nekad nebijis

ir schis aparats un der sekoscheem mehrkeem: 1 minutes laikà ir eespehjams no peena waj krehjuma isgatawot sweestu un pusminutes laikà putas, olu schaumi, olu groku u. t. t.

1 minutes laikà war 1 kilo (ap 2 mahzinam) kartupeku, sihpolu, gurku, rutku, rahzenu u. t. t., wisadus koku augùus un zitu pehz wehleschanàs, beesu jeb plahni misot kasit jeb fagreest

Tahlak schis aparats ir leetojams kà mikroskops: 400 reis winsch paleelina katru leetu, tà tad ir leetojams pee ehdeenu un dsehreenu ismekleschanas.

Schahds aparats no nesadilstoscha metala ar isturigàm sederem ir dabujamss pirkt par smeekla zenu:

1 rbl. 50 kap.

Schis nepeezeeschamais aparats tadehl, ka tik koti lehts, ir eewests leetoschanà wisàs Wihnes un Parises familijàs, un weenigi tikai zaur manu sen pasihstamo firmu pret eepreekscheju samaksu teek issuhtits us wisàm pasaules malam.

D. Klekner,

12 **Wihnè. I., Pasta eelà 20.**

Newska deega manufaktura

peedahwà **loti labà kwalitetà, tik pat labu, kà ahrsemes prezi** un pee tam **daudf lehtaki**

maschinu spolischu deegu,

melnu, baltu un krahsainu, wisàs numuròs,

tamborejamo deegu

ir sawas **angrojas noguldítawas, Rigà, Peldu eelà Nr. 2,** un ir wiswairakajàm leelakàm pahrdotawàm Baltijà.

Seelig un Meyer,

general-agenti.

Manà grahmatu- un bilschu-drukatawà, burtu-leetuwè un Latweeschu grahmatu pahrdotawà Rigà, pee Petera basnizas, ir dabujamas schahdas grahmatas:

Pamahzischana, kà jasataisàs uf Jesus swehtu wakarinu.

Wahzu walodà faralstita no mahz. T. G. Kapff. Latwikli tulkojis A. Leitan.

Maksà 50 kap.

Patehws, pamahte un pabehrni.

Latw. no C. G. G. Croon.

Maksà 5 kap.

Padoma-dewejs

preeksch kristigeem saldateem.

Maksà 15 kap.

Pasazinas preeksch behrneem.

No J. Swaigsnites. Otrais un treschais krahjums.

Katrs krahjums maksà 15 kap.

Ernsts Plates.

Печатать разрѣшается. Рига, 10 мая 1891 г. № 1898 Рижскій Полицеймейстеръ Власовскій. — Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rigà, pee Petera basnizas.